

Risale-i Nur Külliyyatında

**Leyle-i Kadir
Hakikati**

Risale-i Nur Araştırma Merkezi

Risale-i Nur Külliyyatında

Leyle-i Kadir
Hakikati

Risale-i Nur Araştırma Merkezi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ {١}

وَمَا أَدْرِيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ {٢}

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ {٣}

تَنْزِيلُ الْمَلَكَةِ وَالرُّوحِ

فِيهَا يَأْذِنُ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ {٤}

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ {٥}

- 1) Biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesinde indirdik.
- 2) Kadir Gecesinde ne olduğunu sen bilir misin?
- 3) Kadir Gecesi, bin aydan hayırlıdır.
- 4) O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh her iş için iner dururlar.
- 5) O gece, esenlik doludur. Ta fecrin doğuşuna kadar.

KADİR GECESİ İLE İLGİLİ

RİSALELERDE GEÇEN YERLER

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Evvelâ: Yarın gece Leyle-i Kadir olmak ihtimali çok kuvvetli olmasından bir kısım müçtehidler o geceye Leyle-i Kadr'i tahsis etmişler. Hakikî olmasa da, madem ümmet o geceye o nazarla bakıyor. İnşâallah hakikî hükmünde kabule mazhar olur.¹

* * *

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Mübarek Ramazan'ın Leyle-i Kadir sırrıyla, seksen üç sene bir ömr-ü manevî kazandırması sırr-ı hikmetiyle ve Risale-i Nur'un şakirdlerindeki sırr-ı ihlasla tesanüd ve iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturuyla herbir sadık şakird, o fevkalâde manevî kazancı elde edeceğine gayet kuvvetli bir delili budur ki: Bu daire içinde kırkbin, belki yüzbin hâlis, hakikî mü'minlerin içinde hakikat-ı Leyle-i Kadr'i elde edecek bir-iki, on-yirmi değil, belki yüzlerin elde etmesi ihtimali kavîdir.

Sırr-ı ihlasla ve iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturunun sırrıyla biz ve siz bu hakikate müteveccihen, bu Ramazan-ı Şerif'te her birimiz umumun hesabına ve umum arkadaşları içinde kendini farz edip, nun-u mütekellim-i maalgayr, yani daima

أَجْرْنَا إِزْحَمْنَا وَاعْفِرْ لَنَا وَوَفِّقْنَا وَاهْدِنَا وَاجْعَلْ لَيْلَةَ الْقَدْرِ
فِي هَذَا الرَّمْضَانَ خَيْرًا فِي حَقِّنَا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

gibi kelimelerde نَا içinde umum kardeşlerini niyet etmektedir. Ve bilhassa en zaîf olan bu kardeşinizi, ağır vazifesinde o hususî niyetle yardım etmektedir."²

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim!

Evvelâ: Sizin Leyle-i Berat'ınızı ve gelecek Ramazanınızı tebrik eder ve bu gelecek Leyle-i Kadr'i hakkınızda ve hakkımızda bin aydan daha hayırlı olmasını ve defter-i a'malimize böyle geçmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyoruz ve böylece, bayrama kadar

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَيْلَةَ قَدْرِنَا فِي هَذَا الرَّمْضَانَ خَيْرًا مِنْ أَلْفِ
شَهْرٍ لَنَا وَ لِطَلَبَةِ الرَّسَائِلِ التُّورِ الصَّادِقِينَ
duasını etmeye niyet ettik.³

* * *

2 Kastamonu Lahikası (147)

3 Kastamonu Lahikası (91)

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Evvelâ: Hadîs-i şerifin sırrıyla Ramazan-ı Şerif'in nısf-ı âhirinde, hususan aşr-ı âhirde, hususan tek gecelerde, hususan yirmi yedisinde; seksen küsur sene bir ibadet ömrünü kazandırabilen Leyle-i Kadir'in ihyasına ve her biriniz umum Nur talebeleriyle beraber, hususan bu bîçare çok kusurlu, hasta, zaîf kardeşinizi hissedar etmenizi ve her birinizin dualarınızın binler manevî âmînlerin teyidiyle dergâh-ı İlahîde kabul olmasını rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz.

Umum kardeş ve hemşirelerimin mübarek Ramazanlarını ve umum gecelerini, manevî Leyle-i Kadir'lerini tebrik ile selâm ve dua ve dualarını rica ediyoruz.⁴

* * *

Evet, **bir tek Ramazan, seksen sene bir ömür semeratını kazandırabilir.**

Leyle-i Kadir ise, nass-ı Kur'an ile bin aydan daha hayırlı olduğu bu sırra bir hüccet-i katıadır.

Evet, nasilki bir padişah, müddet-i saltanatında belki her senede, ya cülûs-u hümayûn namıyla veyahut başka bir şaşaalı cilve-i saltanatına mazhar bazı günleri bayram yapar. Raiyetini, o günde umumî kanunlar dairesinde değil; belki hususî ihsanatına ve perdesiz huzuruna ve has iltifatına ve fevkalâde icraatına ve doğrudan doğruya lâıyk ve sadık milletini, has teveccühüne mazhar eder. **Öyle**

de: Ezel ve Ebed Sultanı olan on sekiz bin âlemin Padişah-ı Zülcelal'i; o on sekiz bin âleme bakan, teveccüh eden ferman-ı âlîşanı olan **Kur'an-ı Hakîm'i Ramazan-ı Şerifte inzal eylemiş.**

Elbette o Ramazan, mahsus bir bayram-ı İlahî ve bir meşher-i Rabbanî ve bir meclis-i ruhanî hükmüne geçmek, mukteza-yı hikmettir. Madem Ramazan o bayramdır; elbette bir derece, süflî ve hayvanî meşâğilden insanları çekmek için oruca emredilecek.⁵

* * *

İşte O Kudsî Defterin En Mükemmeli; kırk vecihle mu'cize ve her dakikada hiç olmazsa yüz milyonun dillerinde gezen, nur serpen ve her bir harfinde asgari olarak on sevap ve on hasene ve bazan on bin ve bazan Leyle-i Kadir sırrıyla bir harfine otuz bin hasene ve meyve-i Cennet ve nuru berzah veren Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'dır.

Bu makamda ona rekabet edecek kâinatta hiçbir kitap yoktur ve hiçbir kimse gösteremez. Madem bu elimizdeki Kur'an, Semavat ve Arz'ın Hâlık-ı Zülcelalinin rububiyet-i mutlakası noktasından ve azamet-i ulûhiyeti cihetinden ve ihata-i rahmeti canibinden gelen kelâmıdır, fermanıdır; bir madeni rahmetidir. Ona yapış. Her derde bir deva, her zulmete bir ziya, her ye'se bir rica, içinde vardır.

İşte bu ebedî hazinenin anahtarı imandır ve teslimdir ve onu dinleyip kabul etmek ve okumaktır.⁶

* * *

Kur'an-ı Hakîm'in her bir harfinin bir sevabı var, bir hasenedir. Fazl-ı İlahîden o harflerin sevabı sünbüllendir, bazan on tane verir, bazan yetmiş, bazan yedi yüz (Âyet-ül Kürsî harfleri gibi), bazan bin beşyüz (Sure-i İhlas'ın harfleri gibi), bazan on bin (Leyle-i Berat'ta okunan âyetler ve makbul vakitlere tesadüf edenler gibi) ve bazan otuz bin (meselâ haşhaş tohumunun kesreti misillü, Leyle-i Kadir'de okunan âyetler gibi).

Ve o gece bin aya mukabil işaretiyle, bir harfinin o gecede otuz bin sevabı olur anlaşılır. İşte Kur'an-ı Hakîm, tezauf-u sevabıyla beraber elbette müvazeneye gelmez ve gelemiyor. Belki asıl sevap ile bazı surelerle müvazeneye gelebilir.⁷

* * *

6 Lemalar (225)

7 Sözler (346)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Bugün manevî bir ihtar ile sizin hesabınıza bir telaş, bir hüznün bana geldi. Çabuk çıkmak isteyen ve derd-i maişet için endişe eden kardeşlerimizin hakikaten beni müteallim ve mahzun ettiği aynı dakikada bir mübarek hatıra ile bir hakikat ve bir müjde kalbe geldi ki: Beş günden sonra çok mübarek ve çok sevaplı ibadet ayları olan şuhur-u selâse gelecekler.

Her hasenenin sevabı başka vakitte on ise, **Receb-i Şerifte** yüzden geçer, **Şaban-ı Muazzamda** üçyüzden ziyade ve **Ramazan-ı Mübarekte** bine çıkar ve cuma gecelerinde binlere ve Leyle-i Kadir'de otuz bine çıkar.

Bu pek çok uhrevî faideleri kazandıran ticaret-i uhreviyenin bir kutsi pazarı ve ehl-i hakikat ve ibadet için mümtaz bir meşheri ve üç ayda seksen sene bir ömrü ehl-i imana temin eden şuhur-u selâseyi böyle bire on kâr veren Medrese-i Yusufiye'de geçirmek, elbette büyük bir kârdır. **Ne kadar zahmet çekilse ayn-ı rahmettir.**

İbadet cihetinde böyle olduğu gibi, Nur hizmeti dahi nisbeten -kemmiyet değilse de keyfiyet itibariyle- bire beştir. Çünkü bu misafirhanede mütemadiyen giren ve çıkanlar, Nur'un derslerinin intişarına bir vasıtaadır. **Bazen bir adamın ihlası, yirmi adam kadar faide verir.**

Hem Nur'un sırr-ı ihlası; siyasetkârane kahramanlık damarını taşıyan, Nur'un tesellilerine pek çok muhtaç bulunan mahpus bîçareler içinde intişarı için bir parça zahmet ve sıkıntı olsa da, ehemmiyeti yok.

Derd-i maişet ciheti ise: Zâten bu üç ay âhîret pazarı olmasından her biriniz çok şakirtlerin bedeline, hattâ bazınız bin adamın yerinde buraya girdiğinden, elbette sizin haricî işlerinize yardımları olur diye tamamıyla ferahlandım ve bayrama kadar burada bulunmak büyük bir nimettir bildim."⁸

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Âlem-i İslâm'da Leyle-i Kadir telakki edilen bu Ramazan-ı Şerifin yirmi yedinci gecesinde bir nevi tesemmüm ile şiddetli bir mide hastalığı içinde sınırlarımı ve vicdan ve kalbimi istilâ eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim.

Bu maddî ve manevî iki dehşetli hastalık içerisinde şefkat hissi ile bütün zîhayatların elemeleri hatıra geldi. Şahsî hastalığımın daha ziyade elîm bir halet-i ruhiyeyi hissettim.

Bununla beraber seksen küsur seneye varan ömrümün sonunda seksen sene manevî bir ibadeti

kazandıran en son Leyle-i Kadre lââyık çalışmıyacağım diye, sâbık iki dehşetli hastalıktan daha şiddetli hazîn bir me'yusiyet içinde asaba gelen ve nefs-i emmarenin vazifesini gören bir elîm his beni ezdiği aynı zamanda Âyet-i Hasbiyenin bir sırrı imdadıma yetişti.

Bu üç hastalığı izale edip Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, hilaf-ı me'mul bir tarzda dayandım. Bu üç hastalığıma da böyle üç merhem sürüldü:

Maddî hastalığım -Hastalar Risalesi'nde isbat edildiği gibi- bir saat hastalık, sâbir ve mütevekkil insanlara, hiç olmazsa on saat ibadet ve Leyle-i Kadir'de ise daha ziyade ibadet hükmüne geçtiği gibi, benim de **bu Leyle-i Kadir'deki hastalığım**, iktidarsızlığım ile yapamadığım Leyle-i Kadir'deki hizmetin yerine geçmesi ile, tam şifa verici bir merhem oldu.

Ve bütün zîhayatın hastalık ve elemelerinden şefkat sırrı ile bana gelen teellüm marazını birden rahîmiyet-i İlahiyenin tecellisi ile yani mahlûkları yaratanın şefkat ve rahîmiyeti ve rahmeti tam kâfi olmasından onların elemelerini, onlar için bir nevi lezzete veya mükâfata çevirdiğinden o rahmet-i İlahiyeden daha ileri şefkati sürmek manasız ve haksız olduğundan ve şefkatten gelen elemi, bir manevî sürura ve lezzete çevirdi. Yalnız merhem değil, belki şifa da verdi.

Ve en son ömrümde en ziyade kıymetdar manevî bir hazineyi kaybetmekteki manevî eleme karşı, Nur'un has şakirdlerinin her birisi şirket-i

maneviye sırrı ile umum namına dahi dua ile ve amel-i sâlih ile çalıştıklarından hem El-Hüccet-üz Zehra'da, hem Nur Anahtarı'nda izah edilen teşehhüdde ve Fatiha'da bütün mevcudat ve zîhayat cemaatinin dualarına ve tevhiddeki davalarına iştirak suretiyle, hususan toprak, hava, su ve nur unsurları birer dil olmasıyla topraktan çıkan bütün hayat hediyeleri ve sudan mübarekât ve tebrikât ve havadan şükür ve ibadetin temessülleri ve Nur unsurundan maddî ve manevî tayyibatlar, güzellikler tarzında, teşehhüdde ve Fatiha'da kâinattaki bütün nimetlerden gelen şükürler ve hamdler ve bütün mahlûkatın hususan zîhayatların küllî ibadetleri ve bütün istianeleri ve doğru yolda giden bütün ehl-i hakikate ve ehl-i imanın yolundan gidenlere manevî refakat etmekle onların dualarına ve davalarına tasdik suretinde âmînlerle iştirak ederek, âmîn demekle hissedar olmanın küllî sırrı o gece imdadıma geldi.

Gayet hasta, zayıf, me'yus bir halde cüz'î bir hizmet edememekteki manevî elîm hastalığıma öyle bir tiryak oldu ki; ben hakikaten en sağlam hallerimde ve en genç zamanlarımda, en zevkli ve lezzetli evradımda bulamadığım bir manevî süruru hissettim.

Ve hadsiz şükür edip, o dehşetli hastalığıma razı oldum.

الْحَمْدُ لِلَّهِ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ

شَهْرُ رَمَضَانَ فِي كُلِّ زَمَانٍ

dedim.⁹

* * *

Râbian: Şu mübarek Şehr-i Ramazan, Leyle-i Kadr'i ihata ettiği için, kendisi de ömür içinde bir leyle-i kadirdir ki, muvaffak olanın ömrüne bin ömür katar. Dakikası bir gündür. Saati iki ay, günü birkaç sene hükmünde bir ömr-ü bâkidir.¹⁰

* * *

Cenab-ı Hak, onların ve bizlerin hakkımızda bu Ramazan'daki Leyle-i Kadrimizi bin aydan hayırlı ve bin ay kadar medar-ı sevab eylesin, ümmet-i Muhammediyeye saadet ve selâmet versin, âmîn!¹¹

* * *

9 Emirdağ Lahikası-2 (189)

10 Barla Lahikası (282)

11 Emirdağ Lahikası-1 (51)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ
ضَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ رَمَضَانَ فِي حُرُوفِ مَا
كَتَبْتُمْ مِنَ الرَّسَائِلِ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Hem mübarek Ramazanınızı, hem inşaallah hakkınızda bin ay kadar meyvedar Leyle-i Kadrinizi, hem saadetli bayramınızı, hem çok kıymetdar hizmetinizi bütün ruhumla tebrik ve tes'îd ederim.¹²

* * *

MÜ'MİNİN MÜ'MİNE EN İYİ DUASI

NASIL OLMALIDIR?

Elcevab: Esbab-ı kabul dairesinde olmalı. Çünkü bazı şerait dâhilinde dua makbul olur. Şerait-i kabulün içtimai nisbetinde makbuliyeti ziyadeleşir.

Ezcümle: Dua edileceği vakit, istiğfar ile manevî temizlenmeli, sonra makbul bir dua olan salavat-ı şerifeyi şefaathı gibi zikretmeli ve âhirde yine salavat getirmeli. Çünkü iki makbul **duanın** ortasında bir dua makbul olur.

Hem بِظَهْرِ الْغَيْبِ yani "gıyaben ona dua etmek"; hem hadîste ve Kur'anda gelen me'sur dualarla dua etmek. Meselâ:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ لِيْ وَ لَهٗ فِي الدِّينِ وَ

الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ

حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ

gibi câmi' dualarla dua etmek; hem hulûs ve huşu' ve huzur-u kalb ile dua etmek; hem namazın sonunda, bilhâssa sabah namazından sonra; hem mevâki'-i mübarekede, hususan mescidlerde; hem Cum'ada, hususan saat-ı icabede; hem şuhur-u selâsede, hususan leyalı-i meşhurede; hem ramazanda, hususan leyle-i kadirde dua etmek

kabule karin olması rahmet-i İlahiyeden kaviyyen me'muldür.

O makbul duanın ya aynen dünyada eseri görünür veyahut dua olunanın âhiretine ve hayat-ı ebediyesi cihetinde makbul olur.

Demek aynı maksad yerine gelmezse, dua kabul olmadı denilmez; belki daha iyi bir surette kabul edilmiş denilir.¹³

* * *

Yâ Rab! Kusurumuzu afvet bizi kendine kul kabul et, emanetini kabzetmek zamanına kadar bizi emanette emin kıl.

Âmîn demeli ve ona yalvarmalı...¹⁴

13 **Mektubat (279)**

14 **Sözler (29)**